

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217220304
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4217220304.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti N.: F., obe bytom u starej matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: matka F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX a otec neb. V. N., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, za účasti náhradného rodiča: stará matka K. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. N. XXX a za účasti T. Z. N., o návrhu na ustanovenie majetkového opatrovníka, o odvolaní matky a starej matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 11. januára 2018, č.k. 12P/146/2017-24, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom maloletým deťom F. N., nar. XX.XX.XXXX a M. N., nar. XX.XX.XXXX ustanovil za majetkového opatrovníka T. Z. N., ktorá je povinná spravovať majetok maloletých detí a to sirotsky dôchodok priznaný Sociálnou poisťovňou, prídavky na deti a výživné zo strany matky maloletých detí, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň druhým výrokom majetkovému opatrovníkovi T. Z. N. uložil povinnosť predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletých detí, vždy k 30.06. a k 31.12. bežného roka. Tretím výrokom súd prvej inštancie matke uložil povinnosť platiť výživné určené rozsudkom Okresného súdu Komárno 12P/13/2015 zo dňa 04.06.2015 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno vždy do 15. dňa, toho ktorého mesiaca vopred. Týmto zmenil platobné miesto pre výživné zo strany matky určené v rozsudku Okresného súdu Komárno 12P/13/2015 zo dňa 04.06.2015. O trovách konania rozhodol tak že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 33 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 zákona o rodine, § 52 Civilného mimosporového poriadku. Súd prvej inštancie konštatoval, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno sa písomne podaným návrhom domáhal ustanovenia majetkového opatrovníka pre maloleté deti. Návrh odôvodnil tým, že stará matka maloletých detí, ktorej sú deti na základe súdneho rozhodnutia 12P/13/2015 zo dňa 04.06.2015 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je veľmi jednoduchá, simplexná, finančne negramotná, robí jej problém plánovanie a efektívne rozdeľovanie finančných prostriedkov, nie je schopná hospodáriť s finančnými prostriedkami mal. detí tak, aby to bolo v prospech mal. detí. Preto úrad žiada ustanoviť opatrovníka na správu majetku mal. detí a to sirotsky dôchodok, prídavky na deti a výživné. Zároveň úrad žiada vzhľadom na zmenu právnej úpravy zmenu platobného miesta pri výživnom zo strany matky na maloleté deti. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania zistil, že rozsudkom Okresného súdu Komárno sp.zn. 12P/13/2015 zo dňa 04.06.2015 boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky. Otec maloletých detí zomrel dňa 18.01.2015 a matka maloletých detí nemá záujem o starostlivosť o ne.

Uviedol, že maloleté deti poberajú sirotsky dôchodok, rodinné prídavky a matke maloletých detí bola uložená povinnosť platiť výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa na každé dieťa jednotlivito. Konštatoval, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno poukázal na to, že stará matka je veľmi jednoduchá, simplexná, finančne negramotná. Nie je schopná efektívne rozdeľovať finančné prostriedky. Každý mesiac sa jej zhromažďujú dlžoby v obchode potravín, nakoľko za dva týždne stihne utrátiť všetky financie, ktoré dostáva. Neustále si požičiava od známych a susedov. Vzhľadom na takéto hospodárenie s finančnými prostriedkami, nie je schopná zabezpečiť cestovanie maloletej M. na Strednú odbornú školu do K.. Obecný úrad potvrdil skutočnosti uvádzané v návrhu a vyjadril súhlas s ustanovením za majetkového opatrovníka. Súd prvej inštancie zistil, že starobný dôchodok starej matky predstavuje 246,80 eur mesačne, sirotsky dôchodok na dve maloleté deti 2 x 83,10 eur mesačne, prídavky na deti spolu v sume 47,04 eur a výživné zo strany matky na obe deti po 27,13 eur. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že stará matka maloletých detí nie je schopná hospodáriť s finančnými prostriedkami maloletých detí tak, aby to bolo na ich prospech a v ich najlepšom záujme. Nie je akceptovateľné, aby deti nemali dostatok potravín, resp. nechodili do školy len z toho dôvodu, že si peniaze nedokáže riadne zadeliť. Je nepochybné, že práve majetkový opatrovník bude schopný napláňovať rozdelenie finančných prostriedkov maloletých detí na ich prospech. Aj v súčasnej dobe už T. Z. N. pomáha starej matke pri hospodárení s finančnými prostriedkami ako aj s inými potrebnými úkonmi. V súčasnej dobe neexistuje žiadna iná vhodná fyzická alebo právnická osoba, ktorá by mohla vykonávať funkciu majetkového opatrovníka. Súd prvej inštancie preto so súhlasom obce za majetkového opatrovníka ustanovil T. Z. N.. Zároveň rozhodol aj o zmene platobného miesta pri platení výživného zo strany matky na maloleté deti, ktorým bola na základe rozsudku sp.zn. 12P/13/2015 zo dňa 04.06.2015 stará matka maloletých detí. Od rozhodnutia súdu však došlo k zmene právnej úpravy v zmysle ktorej pri náhradnej osobnej starostlivosti platobným miestom na platenie výživného je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, preto návrhu aj v tejto časti vyhovel. Čo sa týka rozhodnutia o trovách konania, toto založil na ustanovení § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie stará matka maloletých detí, ktorá nesúhlasila s tým, že nebude dostávať peniaze pre dievčatá do rúk, nakoľko sa o ne starala už dávno. Uviedla, že žijú ťažko, ale vždy mali jedlo, aj keď peňazí nemali veľa. Pritom poukázala na svoje príjmy a nevyhnutné výdavky, ako napr. palivové drevo. Nesúhlasila, s tým aby obec povedala, že čo môže kúpiť pre dievčatá, lebo vždy keď pre ne bude potrebovať peniaze, bude musieť behať na obecný úrad. Dodala, že ak bude potrebovať peniaze na víkend, nevie kto jej dá. Dlhy robí preto, aby mali dievčatá lepší život, ale tieto sú na potraviny a nie alkohol a cigarety. Peniaze navyše vždy vrátila, a to z jej vdovského dôchodku, nie z peňazí od dievčat.

3. K odvolaniu starej matky podala písomné vyjadrenie matka maloletých detí, ktorá uviedla, že tvrdenia starej matky ohľadne jej výdavkov, ako aj vyplácaných prídavkov na deti a sirotského dôchodku na F., pričom sirotské na M. je vyplácané na účet, z čoho stará matka nevidí ani cent. Podľa nej nie je riešením, aby obec bola majetkový opatrovník, lebo nie je garancia, že stará matka neutratí peniaze za nepotrebnú vec a dievčatám z toho naozaj kúpi veci čo potrebujú. Uviedla, že obec odmieta vydať peniaze starej mame, keď protizákonne zadržiava celý sirotsky od roku 2015. Súd pritom rozhodol, že stará matka má hospodáriť ohľadne všetkého, čo sa týka dievčat, aj o peniazoch. Podľa nej jedlo mali vždy, aj keď nie luxusné.

4. Proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie aj matka maloletých detí, ktorá namietala, že súd rozhodol, že má platiť výživné pre maloleté na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno. Poukázala pritom na rozhodnutie zo dňa 04.06.2015, podľa ktorého mala platiť do rúk starej matky, ktorej dala peniaze vždy keď potrebovala, nie naraz, lebo veľmi rýchlo mýňala peniaze a nekupovala pre dievčatá to, čo potrebovali, pričom tieto sa viackrát sťažovali, že nevidia nič z peňazí, ktoré im dá. Preto sa so starou matkou dohodla, že jej nedá peniaze, lebo ich použije pre vlastnú potrebu, ale im kupuje každý piatok potraviny v hodnote 12-15 eur a k tomu aj peniaze pre starú matku. Zároveň s maloletými deťmi nakúpila aj oblečenie, lebo stará matka im kúpila o tri čísla väčšie. Uviedla, že stará matka nevie čítať ani písať. Nie je pravda, že ona ako matka nemala záujem o deti, denne s nimi telefonuje, každý víkend sa s nimi stretne, navštívi ich. Pritom sa stará o 3 deti, ktoré navštevujú základnú školu.

5. K odvolaniu matky podala písomné vyjadrenie stará matka maloletých detí a uviedla, že je pravda, že matka dievčatá navštevuje každý víkend alebo keď má čas a vždy im prinesie sladkosti a veci čo si

vypýtajú dievčatá. Potvrdila aj to, že keď potrebovala peniaze, vždy jej dcéra dala, nikdy neodmietla dať čo mala, nakúpila potraviny z ktorých varila, tiež telefón, kartu, šaty.

6. K odvolaniam matky a starej matky podala vyjadrenie T. Z. N., v ktorom odporučila zväziť napadnutý rozsudok so zreteľom na prospech a záujmy maloletých detí. Zároveň uviedla, že nemá výhrady, ak súd určí inú vhodnú fyzickú osobu, ktorá by mohla vykonávať funkciu majetkového opatrovníka, nakoľko podľa ich skúseností sa so starou matkou ťažko spolupracuje.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a § 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie matky a starej matky maloletých detí nie je opodstatnené, preto v zmysle § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Zároveň mal na zreteli ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je správny a dostatočne odôvodnený, preto nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne zaoberal opodstatnenosťou návrhu na ustanovenie majetkového opatrovníka z hľadiska príslušných ustanovení Zákona o rodine, ako aj návrhu na zmenu platobného miesta výživného zo strany matky maloletých detí, a zistený skutkový stav správne posúdil po právnej stránke. Odvolací súd sa preto obmedzuje len na konštatovanie správnosti napadnutého rozsudku, vrátane výroku o trovách konania.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uvádza, že podľa § 33 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak sú záujmy maloletého dieťaťa súvisiace so spravovaním jeho majetku ohrozené a rodičia sami neurobili, alebo nie sú schopní urobiť vhodné opatrenia na ochranu majetku, súd môže na tento účel ustanoviť maloletému dieťaťu majetkového opatrovníka. Majetkovým opatrovníkom sa môže stať fyzická osoba, ktorá s ustanovením za majetkového opatrovníka súhlasí, je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a spĺňa predpoklad, že funkciu majetkového opatrovníka bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Ak nebolo možné ustanoviť za majetkového opatrovníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za majetkového opatrovníka obec alebo inú právnickú osobu, ktorá s ustanovením za majetkového opatrovníka súhlasí a spĺňa predpoklad, že funkciu majetkového opatrovníka bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. S ohľadom na dôvody uvádzané matkou a starou matkou v ich odvolaniach odvolací súd dodáva, že obe potvrdili, že stará matka, ktorá vykonáva osobnú starostlivosť o maloletú F.edokáže efektívne hospodáriť s finančnými prostriedkami v prospech záujmov maloletých detí. Tieto si nevie dostatočne rozčleniť, určiť priority, pričom nie je možné akceptovať, aby maloleté dieťa z takéhoto dôvodu vynechávalo a zanedbávalo školskú dochádzku. Majetkový opatrovník má práve napomôcť starej matke k tomu, aby si dokázala zadeliť finančné prostriedky maloletých detí tak, aby to bolo práve v ich záujme. Nakoľko nebolo možné za majetkového opatrovníka ustanoviť žiadnu fyzickú osobu, súd prvej inštancie po súhlase T. Z. N. s jej ustanovením, správne rozhodol o ustanovení obce za majetkového opatrovníka. Zároveň odvolací súd dodáva, že majetkový opatrovník za riadny výkon svojej funkcie zodpovedá súdu a podlieha jeho pravidelnému dohľadu.

10. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine účinného od 01.07.2017, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať

úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

11. K zmene miesta platenia výživného matkou maloletých detí pôvodne určeného rozsudkom Okresného súdu Komárno sp.zn. 12P/13/2015 zo dňa 04.06.2015 tak, že toto mala matka maloletých platiť do rúk starej matky, odvolací súd len poukazuje na citované ustanovenie § 45 ods. 8 zákona o rodine účinného od 01.07.2017, podľa ktorého sa výživné v prípade náhradnej osobnej starostlivosti poukazuje úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Napadnutým rozhodnutím totiž došlo len k zmene miesta platenia výživného vzhľadom k zmene právnej úpravy. Vzhľadom k tomu odvolací súd aj námietky matky maloletých detí uvedené v odvolaní považoval za nedôvodné.

12. Ani ďalšie námietky matky a starej matky uvedené v ich odvolaniach odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené závery nepovažoval za právne významné v tom smere, aby ich odvolaniu vyhovel. Z týchto dôvodov, stotožňujúc sa s právnymi a skutkovými závermi súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje, napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

14. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).